

Justitiedepartementet
ju.remissvar@regeringskansliet.se
ju.da@regeringskansliet.se

Remissyttrande över betänkandet Hemlig dataavläsning – utvärdering och permanent lagstiftning

Ert dnr Ju2023/02690

Sammanfattning

Helsingborgs tingsrätt tillstyrker utredningens förslag att göra tvångsmedlet hemlig dataavläsning permanent. Till skillnad från utredningen anser tingsrätten att det hade varit att föredra om bestämmelserna om hemlig dataavläsning hade förts in i 27 kap. rättegångsbalken. Under alla förhållanden instämmer tingsrätten dock i utredningens bedömning att en samlad översyn av regleringen bör göras. Tingsrätten vill i övrigt framhålla följande.

Lagförslagets allmänna utformning

För att uppnå ett sammanhållet regelverk för användningen av hemliga tvångsmedel under förundersökning hade det enligt tingsrättens uppfattning varit att föredra om bestämmelserna om hemlig dataavläsning, i likhet med andra hemliga tvångsmedel, hade inkorporerats i 27 kap. rättegångsbalken. Oavsett om så sker eller inte instämmer dock tingsrätten i utredningens bedömning att en samlad översyn av den nu svåröverskådliga regleringen av tvångsmedel i allmänhet, och i synnerhet regleringen av hemliga tvångsmedel i 27 kap. rättegångsbalken, bör ske.

Förslaget om en presumtion för vissa uppgiftstyper i 2 § tredje stycket

Tingsrätten ställer sig tveksam till behovet av den föreslagna presumtionsregeln. Av de skäl som framgår av författningskommentaren finns snarare en risk för att presumtionsregeln i stället skapar oklarhet kring vad beslutet omfattar. Den risken måste också ställas mot att behovet av att införa en presumtionsregel, enligt tingsrättens erfarenhet, inte framstår som särskilt stort.

Förändringar av villkorsgivningen i 18 § första stycket 4 p

Tingsrätten välkomnar att utredningen föreslår att det nu obligatoriska kravet på att ange villkor för att tillgodose att den enskildes integritet förses med en ventil. Tingsrätten anser dock att en motsvarande villkors-

bestämmelse som gäller för övriga hemliga tvångsmedel i 27 kap. 21 § sjätte stycket rättegångsbalken hade varit att föredra. Då hade det skärpta krav som där gäller för rumsavlyssning och kameraövervakning även kunnat tillämpas på motsvarande åtgärder som genomförs med hemlig dataavläsning. Ett sådant system hade enligt tingsrättens bedömning varit mer lättillämpat samtidigt som skyddet för den personliga integriteten hade upprätthållits.

Ekonomiska konsekvenser

Tingsrätten vill i detta sammanhang särskilt framhålla att den ökade användningen av hemliga tvångsmedel, innefattande bl.a. hemlig dataavläsning, medför ökad arbetsbelastning och i förlängningen också ökade kostnader för domstolarna, framförallt för tingsrätterna.

Lennart Johansson

I yttrandet har lagmannen Lennart Johansson och chefsrådmannen Martin Persson deltagit.